

Promjene u poslovanju neprofitnih organizacija od 01.01.2015.

Višegodišnjom primjenom Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/08, 7/09, 158/13 i 1/14) uočena je potreba za uspostavljanjem zakonodavnog okvira kojim bi se propisao sustav dobrog financijskoga upravljanja i kontrola računovodstva, planiranja i programiranja, izrade financijskih planova i njihovog izvršavanja te izvještavanja. Navedeno je utvrđeno Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljenom 15. listopada 2014.g. u „Narodnim novinama“ br. 121. Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2015.g.

Primjena ovog Zakona dovest će do promjena u odnosu na dosadašnje poslovanje neprofitnih organizacija. Najvažnije promjene kratko su objašnjene u nastavku:

- **neke pravne osobe izlaze iz sustava neprofitnog računovodstva** - ustanove koje su osnovale fizičke osobe ili pravne osobe koje su obveznici poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost od 1. siječnja 2015. ne mogu biti u sustavu neprofitnog računovodstva
- **neke pravne osobe ne primjenjuju sve odredbe računovodstvenog dijela zakona, nego samo neke od njih**
 - političke stranke vode poslovne knjige i upisuju se u Registar neprofitnih organizacija
 - vjerske zajednice dostavljaju samo izvještaje o potrošnji proračunskih sredstava
- **svaka neprofitna organizacija treba provjeriti svoj knjigovodstveni sustav** - samo one neprofitne organizacije koje ostvare pretpostavke za vođenje jednostavnog knjigovodstva mogu birati jednostavno ili dvostavno knjigovodstvo, pri tome se ne smije zanemariti da je neprofitna organizacija obvezna voditi dvojno knjigovodstvo prve tri godine od osnivanja
- **neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo imaju veći broj poslovnih knjiga koje moraju voditi za svoje poslovanje** - knjiga primitaka i izdataka, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa, popis dugotrajne nefinancijske imovine
- **neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva provodi samoprocjenu učinkovitoga i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskoga upravljanja i kontrola** – financijsko upravljanje i kontrole odnose se na upravljačku odgovornost u planiranju, programiranju, izradi financijskih planova i njihovoj realizaciji,

računovodstvu i izvješćivanju čija je svrha osigurati postizanje ciljeva i zaštitu resursa od neadekvatnoga korištenja, prijevara i gubitaka

- **neprofitne organizacije koje obvezno vode dvostavno knjigovodstvo moraju do kraja 2015. god. sastaviti program rada i financijski plan za 2016. god.**

- **postoje različiti izvještaji:**

- financijski izvještaji

- sve neprofitne organizacije dužne su izvještavati
- ako neprofitna organizacija nema poslovnih aktivnosti niti postoji imovina i obveze ona predaje izjavu o neaktivnosti za izvještajnu poslovnu godinu
- financijski izvještaji objavljuju se javno
- financijski izvještaji i rokovi njihova sastavljanja različiti su za različite knjigovodstvene sustave

- izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava – sastavljaju neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz javnih izvora

- **uvodi se revizija godišnjih financijskih izvještaja**

- revizijski uvid obavezan je za neprofitne organizacije koje su ostvarile od 3 milijuna do uključivo 10 milijuna kn prihoda prethodne godine
- revizija je obavezna za neprofitne organizacije koje su ostvarile više od 10 milijuna kn prihoda prethodne godine
- sindikati i udruge poslodavaca revizijske nalaze dostavljaju Ministarstvu financija, a sve ostale neprofitne organizacije dužne su objaviti revizijske nalaze na svojim mrežnim stranicama

- **propisane novčane kazne za:**

- neprofitne organizacije i zakonske zastupnike neprofitnih organizacija za prekršaj iz stavka 1. članka 45. ovog Zakona
- čelnike tijela državne uprave, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako odobri isplatu neprofitnoj organizaciji koja nije upisana u Registar neprofitnih organizacija

Autor: Snježana Knapić, mag. oec.
